

Konference OP VVV

**Konference Operačního programu Výzkum, vývoj
a vzdělávání**

Praha 4. listopadu 2015

Základní informace o OP VVV

V čem jsme specifičtí?

- Multifondový operační program – financování z Evropského fondu regionálního rozvoje a Evropského sociálního fondu
- Podpora více rozvinutých regionů (Praha)
- Výzvy napříč specifickými cíli a investičními prioritami – některé výzvy v PO2, většina výzev v PO3.
- Maximální využití zjednodušených forem dokladování – „šablony“

Základní východiska

- Důraz na Specifická doporučení Rady pro ČR – intervence z OP VVV musí prioritně směřovat k naplňování cílů těchto Specifických doporučení.
- Důraz na koncentraci vynakládaných prostředků a podložení jejich potřebnosti analýzou či strategií s nutností zohlednit intervence z období 2007–2013 – návaznost na předchozí programové období.
- Každá oblast musí být podložena strategií (pro oblast VaV se jedná o RIS3 strategii, pro oblast vysokých škol o strategie jednotlivých vysokých škol, pro oblast regionálního školství – krajské a místní akční plány rozvoje vzdělávání) – zhodnocení dosavadních intervencí z OP, priority, koncentrace, efektivita, využitelnost.

Prioritní osa 1

Specifické cíle:

Specifický cíl 1: Zvýšení mezinárodní kvality výzkumu a jeho výsledků

Specifický cíl 2: Budování kapacit a posílení dlouhodobé spolupráce výzkumných organizací s aplikační sférou

Specifický cíl 3: Zkvalitnění infrastruktury pro výzkumně vzdělávací účely

Specifický cíl 4: Zlepšení strategického řízení výzkumu na národní úrovni

Prioritní osa 1

Oprávnění žadatelé:

- Subjekty splňující definici Výzkumné organizace dle Rámce pro státní podporu Výzkumu, vývoje a inovací
- Další subjekty provádějící výzkum
- Orgány státní správy a samosprávy, jim podřízené či jimi zřízené organizace
- Další subjekty zapojené do řízení a implementace RIS3 strategií na národní a regionální úrovni

Prioritní osa 1

Cílové skupiny:

- Pracovníci výzkumných organizací
- Akademičtí a ostatní pracovníci VŠ
- Studenti VŠ
- Pracovníci veřejné správy v oblasti VaVal
- Pracovníci médií
- Výzkumní pracovníci v soukromém sektoru
- Pracovníci veřejné správy (státní správy a samosprávy)

Prioritní osa 2

Specifický cíl 1: Zvýšení kvality vzdělávání na vysokých školách a jeho relevance pro potřeby trhu práce – důraz na bakalářské a magisterské programy a obory zaměřené na praxi

Specifický cíl 2: Zvýšení účasti studentů se specifickými potřebami, ze socioekonomicky znevýhodněných skupin a z etnických minorit na vysokoškolském vzdělávání, a snížení studijní neúspěšnosti studentů

Specifický cíl 3: Zkvalitnění podmínek pro celoživotní vzdělávání na vysokých školách

Specifický cíl 4: Nastavení a rozvoj systému hodnocení a zabezpečení kvality a strategického řízení vysokých škol

Specifický cíl 5: Zlepšení podmínek pro výuku spojenou s výzkumem a pro rozvoj lidských zdrojů v oblasti výzkumu a vývoje

Prioritní osa 2

Specifický cíl EFRR: Zkvalitnění vzdělávací infrastruktury na vysokých školách za účelem zajištění vysoké kvality výuky, zlepšení přístupu znevýhodněných skupin a zvýšení otevřenosti vysokých škol.

Intervence z EFRR jsou podmíněny aktivitami podporovanými z ESF a jsou doplňkové k těmto aktivitám.

Prioritní osa 2

Oprávnění žadatelé

Vysoké školy podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů – pro všechny specifické cíle.

Výzkumné organizace, vyšší odborné školy, korporace (vč. obchodních), orgány státní správy a samosprávy, jim podřízené či jimi zřízené organizace, NNO a další instituce – pro aktivity ve specifickém cíli 2 – podmínkou projektové žádosti bude jejich spolupráce alespoň s 1 VŠ.

Pro specifický cíl 5 – výzkumné organizace, vyšší odborné školy, korporace (vč. obchodních), orgány státní správy a samosprávy, jim podřízené či jimi zřízené organizace, NNO a další instituce.

Partnerem: další subjekty podílející se na realizaci cílů SC 1–4.

Prioritní osa 2

Cílové skupiny:

- Studenti VŠ
- Akademičtí a ostatní pracovníci VŠ
- Účastníci celoživotního vzdělávání
- Pracovníci veřejné správy v oblasti strategického řízení vysokého školství
- Pracovníci výzkumných organizací
- Pracovníci zabývající se výzkumem v soukromém sektoru
- Pracovníci veřejné správy v oblasti řízení a implementace VaVaI
- Děti MŠ, žáci ZŠ a SŠ, zájemci o studium na VŠ
- Pracovníci center neformálního vzdělávání zaměřených na popularizaci vědy

Prioritní osa 3

Investiční priorita 1

Specifický cíl 1: Zvýšení kvality předškolního vzdělávání včetně usnadnění přechodu dětí na ZŠ

Specifický cíl 2: Zlepšení kvality vzdělávání a výsledků v klíčových kompetencích

Specifický cíl 3: Rozvoj strategického řízení a hodnocení kvality ve vzdělávání

Specifický cíl 4: Zkvalitnění přípravy budoucích a začínajících pedagogických pracovníků

Specifický cíl 5: Zvyšování kvality vzdělávání a odborné přípravy včetně posílení jejich relevance pro trh práce

Prioritní osa 3

Investiční priorita 2

Specifický cíl 1: Kvalitní podmínky pro inkluzivní vzdělávání

Investiční priorita 3

Specifický cíl 1: Sociální integrace dětí a žáků včetně začleňování romských dětí do vzdělávání

- zkvalitnění vzdělávání zejména v obcích se sociálně vyloučenými lokalitami
- řešení specifických situací v inkluzivním vzdělávání romských dětí a žáků a ostatních dětí, které čelí podobným překážkám ve vzdělávání v běžných školách hlavního vzdělávacího proudu

Prioritní osa 3

Oprávnění žadatelé:

- Školy a školská zařízení v oblasti předškolního, základního a středního vzdělávání, zájmového, základního a středního uměleckého vzdělávání a vyšší odborné školy
- Další subjekty podílející se na realizaci vzdělávacích aktivit – VŠ, nestátní neziskové organizace atd.
- Orgány státní správy a samosprávy, včetně jejich svazků nebo sdružení a jimi zřízené a podřízené organizace
- Vysoké školy podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, které připravují budoucí pedagogické pracovníky – pro specifický cíl 4

Prioritní osa 3

Cílové skupiny:

- Děti a žáci
- Studenti vyšších odborných škol
- Pedagogičtí pracovníci a pracovníci škol a školských zařízení
- Vedoucí pracovníci škol a školských zařízení
- Rodiče dětí a žáků
- Zaměstnanci veřejné správy a zřizovatelů škol působící ve vzdělávací politice
- Studenti VŠ (budoucí pedagogičtí pracovníci)

Prioritní osa 3

Cílové skupiny

- Akademičtí pracovníci vzdělávající budoucí pedagogické pracovníky
- Pracovníci organizací působících ve vzdělávání a poradenství
- Pracovníci a dobrovolní pracovníci organizací působících v oblasti vzdělávání nebo asistenčních služeb a v oblasti neformálního a zájmového vzdělávání dětí a mládeže
- Pracovníci popularizující vědu a kurikulární reformu

Co už máme za sebou?

Prioritní osa	Název	Termín zveřejnění	Celková alokace (v Kč) + limity na projekty		Termín vyhlášení výzvy v MS2014+
PO3	Systémové projekty	8. 7. 2015	2 000 mil.		31. 8. 2015
			40 mil.	510 mil.	
PO3	KAP	8. 7. 2015	340 mil.		
			17 mil.	26 mil.	
PO1	Excelentní výzkumné týmy	15. 7. 2015	2 500 mil.		
			40 mil.	250 mil.	
PO1	Smart akcelerátor	15. 7. 2015	650 mil.		
			5 mil.	80 mil.	

Prioritní osa	Název	Termín zveřejnění	Celková alokace (v Kč) + limity na projekty		Termín vyhlášení výzvy v MS2014+
PO1	Teaming	21. 8. 2015	2 600 mil.		26. 10. 2015
			50 mil.	50 mil. EUR	
PO3	MAP	8. 9. 2015	630 mil.		26. 10. 2015
			0,5 mil.	6 mil.	
PO3	Inkluzivní vzdělávání	24. 8. 2015	700 mil.		26. 10. 2015
			5 mil.	80 mil.	
PO 1	Fázované projekty	17. 9. 2015	3 200 mil.		22. 9. 2015
			100 mil.	2,5 mld.	

Co nás čeká do konce roku 2015?

Prioritní osa	Název	Celková alokace (v Kč) + limity na projekty	Termín vyhlášení výzvy
PO1	Excelentní výzkum	6 mld.	11/2015
PO2	Budování expertních kapacit – transfer technologií	450 mil.	12/2015
PO 3	Budování kapacit pro rozvoj škol I	700 mil.	11/2015

Prioritní osa	Název	Celková alokace (v Kč)	Termín vyhlášení výzvy
PO3	Rozvoj klíčových kompetencí v rámci oborových didaktik	300 mil.	11/2015
PO3	Gramotnosti	230 mil.	11/2015
PO1	Výzkumně-vzdělávací infrastruktury – budování a modernizace	3,5 mld.	12/2015

Prioritní osa	Název	Celková alokace (v Kč)	Termín vyhlášení výzvy
PO1	Výzkumné infrastruktury	7 mld.	12/2015
PO2	ESF výzva pro VŠ – 1 projekt 1 VŠ	3,5 mld.	12/2015
PO2	ERDF výzva pro VŠ	10 mld.	12/2015
PO2	Rozvoj výzkumně zaměřených studijních programů	430 mil.	12/2015

Vyhlídky do roku 2016

Prioritní osa	Název	Termín vyhlášení výzvy
PO1	<ul style="list-style-type: none"> Strategické řízení VaVal – IPs Centrální informační zdroje – IPs Projekty v předaplikační fázi Dlouhodobá mezisektorová spolupráce 	2016
PO2	<ul style="list-style-type: none"> Mezinárodní mobility Rozvoj kapacit – strategické řízení VO (popularizace) Mezisektorová mobilita Studenti s SP na VŠ – zapojení NNO Celoživotní vzdělávání na VŠ 	2016

Prioritní osa	Název	Termín vyhlášení výzvy
PO 3	<ul style="list-style-type: none"> • Budování kapacit pro inkluzivní vzdělávání - IPs • Budování kapacit II • Koordinovaný přístup – KPSVL • Šablony • Jazykové vzdělávání (veřejná podpora) • Tematické sítě a partnerství – 14 krajských témat z KAP • Implementace strategie digitálního vzdělávání • Podpora pregraduálního vzdělávání • Kariérové poradenství 	2016

Podpora kvalitní výuky a společné vzdělávání v OP VVV

Struktura prioritní osy 3

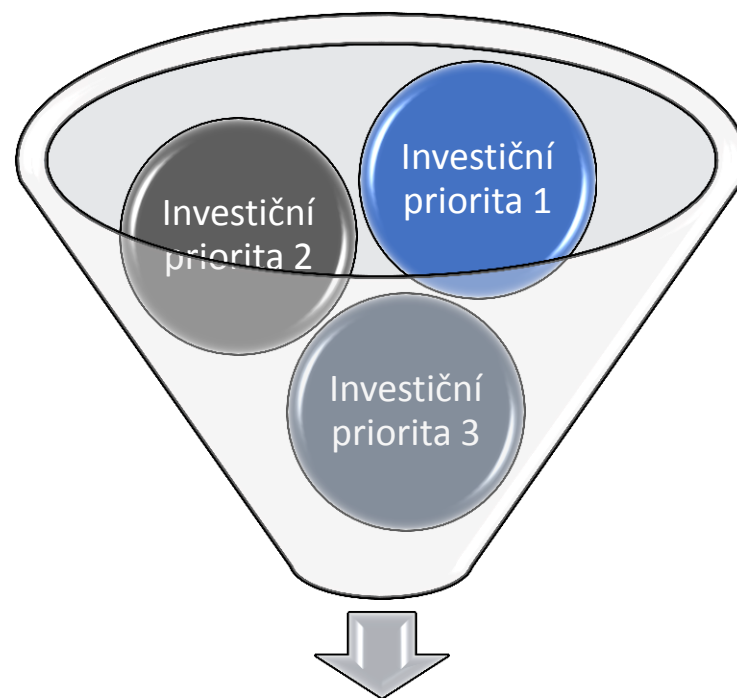
Prioritní osa je rozdělena na investiční priority → specifické cíle

Tematický cíl 10 - 22,4 mld. Kč

Investice do vzdělávání, školení a odborné přípravy
k získávání dovedností a do celoživotního učení

Tematický cíl 9 – 7 mld. Kč

Podpora sociálního začleňování a boj proti chudobě
a diskriminaci

Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu,
primárnímu a sekundárnímu vzdělávání

Investiční priority prioritní osy 3

- 1) Omezování a prevence předčasného ukončování školní docházky a podpora rovného přístupu ke kvalitním programům předškolního rozvoje, k primárnímu a sekundárnímu vzdělávání, možnostem formálního a neformálního vzdělávání, které umožňuje zpětné začlenění do procesu vzdělávání a odborné přípravy
- 2) Boj proti všem formám diskriminace a prosazování rovných příležitostí
- 3) Socioekonomická integrace marginalizovaných skupin, jako jsou Romové

Specifická doporučení Rady pro ČR

Intervence z OP VVV musí prioritně (více než 70 % alokace musí jít na tyto priority) směřovat k naplňování cílů těchto Specifických doporučení.

Soulad – tři průřezové priority Strategie vzdělávání 2020

- snižovat nerovnosti ve vzdělávání
 - Podpora škol a žáků se slabšími výsledky
 - Marginalizované skupiny
- podporovat kvalitní výuku a učitele jako její klíčový předpoklad
- odpovědně a efektivně řídit vzdělávací systém

Pojetí společného vzdělávání v OP VVV

- Inkluze je průřezové téma PO3 – Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání.
- Smyslem je vytvoření podmínek pro vzdělávání všech dětí, žáků a studentů ve společném integrujícím výchovném prostředí.
- Děti navštěvují místní běžnou školu hlavního vzdělávacího proudu a jsou společně vzdělávány přiměřeně svým zájmům, schopnostem a nadání.
- Podpora učitelů (včetně budoucích) pro získání kompetencí v proinkluzivním vzdělávání dětí a žáků.

Výsledek – organizace, ve kterých se zvýšila kvalita výchovy a vzdělávání a proinkluzivnost.

Koncepce podpory škol

Prioritní osa 3 je postavena na základní tezi, že klíčovým článkem kvality škol jsou motivovaní a kompetentní učitelé a ředitelé (Strategie 2020).

Pro mateřské a základní školy byl zvolen systémový přístup. Cílem je rozvíjet ve školách motivující kulturu zaměřenou na maximální úspěch pro každého žáka a každého učitele a na trvalý pedagogický rozvoj celé školy.

Filozofií je omezený počet vzdělávacích cílů vzájemně propojených a sladěných v soustavě projektů a výzev – realizace místních akčních plánů je součástí.

Podporujeme podstatné složky kvality škol – Kultura učení, Leadership, Inkluze, Metodická podpora učitele (Mentoring), Aktivizující formy učení.

Podpora učitelů jako klíčového předpokladu kvalitní výuky

Strategie 2020

Přizpůsobovat výuku individuálním potřebám jednotlivých žáků, sledovat pokrok každého žáka, poskytovat sumativní i formativní hodnocení, vyučovat heterogenní kolektivy, využívat ve výuce efektivně informační a komunikační technologie, otevřené vzdělávací zdroje.

Podporovat kvalitní výuku a učitele jako její klíčový předpoklad.

Učitelé – základní cílová skupina systémového přístupu.

Podporujeme efektivní formy vzájemného sdílení zkušeností mezi pedagogy.

Zajišťujeme podporu pedagogickým lídrům.

Typy individuálních projektů

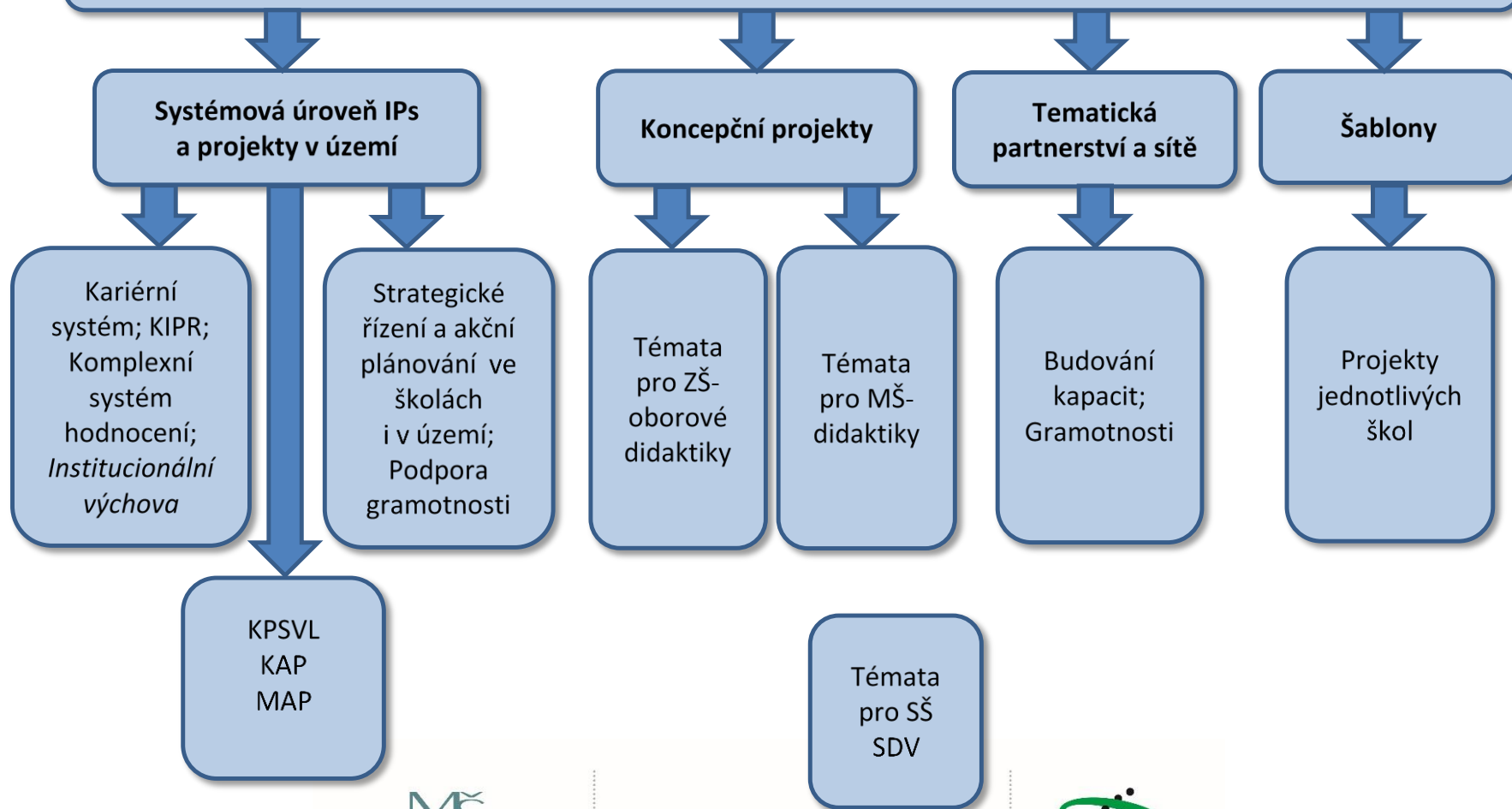
- **Systémové**

- **Koncepční** – podpora projektů navrhujících koncepční řešení problematiky a ověření řešení v praxi
- **Regionální** – komplexní řešení problematiky v rámci území
- **Tematické partnerství a sítě** – podpora vytváření partnerství a síťování institucí
- **Na úrovni individuální instituce** – formou zjednodušeného finančního vykazování („Šablony“)

Soustava projektů v prioritní ose 3

- **Systémové projekty** jsou navrženy tak, aby pokrývaly klíčové oblasti – hodnocení, kariérní systém učitelů a pedagogický leadership, podpora základních gramotností, podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem.
- Systémové projekty jsou provázány s aktivitami v území – **krajské a místní akční plány, koordinovaný přístup v sociálně vyloučených lokalitách** – jejichž úkolem je naplnění územní dimenze OP VVV.
- Jsou doplňovány projekty koncepčními, které řeší klíčová témata v mateřských a základních školách – Budování kapacit, Didaktiky, Mentoring, Klíčové kompetence a další.

SOUSTAVA PROJEKTŮ

Individuální projekty systémové a strategické dokumenty

Podporovat kvalitní výuku a učitele jako její klíčový předpoklad (Strategie 2020)

Systémové projekty zajišťují předpoklady pro kvalitní práci škol a školských zařízení.

- § 16 a zavádění podpůrných opatření (vyhláška k § 16)
- Kariérní systém učitele
- Strategie digitálního vzdělávání
- Akční plán inkluzivního vzdělávání
- Potřeba koordinovaného přístupu v SVL (+ KAP a MAP – územní dimenze obecně)

Podpora učitelů ve vazbě na kariérní systém

Kritéria ze standardu učitele akcentovaná v prioritní ose 3:

- Průběžně vyhodnocuje svou pedagogickou činnost. **Je schopen reflexe** své práce s využitím profesního portfolia.
- **Při plánování vychází z reflexe průběhu a výsledků předchozí výuky a učení žáků, které prokazatelně monitoruje.**
- Důraz na individuální formy podpory a vzájemné učení pedagogů i celých škol – předpoklady pro naplňování kariérních stupňů 3 a 4 nového systému.
- Důraz na řízení pedagogického procesu ze strany vedení školy – důležitá složka standardu ředitele.

Co mohou učitelé/lídři udělat pro zlepšení vzdělávacích výsledků žáků?

- Učitelé/lídři jsou nositeli změny.
- Ochota více mluvit o učení se než o vyučování. Zaměřují se více na dialog než monolog.
- Hodnocení je považováno za důležitou zpětnou vazbu.
- Učitelé/lídři věří, že mají zodpovědnost za budování pozitivních vztahů ve třídách/sborovnách.
- Chyba není selhání, ale příležitost k učení se.
- Vzájemné učení škol a učitelů – peer to peer learning (J. Hattie, 2008, T. Janík, 2013)

Co mohou učitelé/lídři udělat pro zlepšení vzdělávacích výsledků žáků? Koncept „pedagogického optimismu“

Víra ve školu a ve vlastní schopnosti: Pedagogové věří tomu, že jsou schopni učit všechny žáky a docílit pozitivních změn v jejich životech.

Důvěra v žáky a jejich rodiče: Pedagogové důvěřují žákům a jejich rodičům.

Důraz na školní výsledky: Pedagogové mají vysoká očekávání a kladou důraz na školní výsledky.

(W. Hoy, 2006)

Co mohou učitelé/lídra udělat pro zlepšení vzdělávacích výsledků žáků? Otázky pro diskuzi v jednotlivých projektech

Jak udržíme a rozvineme přirozenou touhu dětí učit se stále něco nového? Univerzální podmínkou učení **je vnitřní motivace** – úžas, údiv, zaujetí.

Jak budeme podporovat prostředí sociální pohody? **Prostředí sociální pohody vytváří lídr** – hledá cestu společně s vedenými, je o krok napřed (v zóně nejbližšího vývoje jím vedených osob). Učitel je lídrem ve třídě, ředitel lídrem ve škole. Potřebujeme ale také lídry na úrovni území a systému. Dokážeme podporovat i neformální lídry?

Jak zajistíme, aby se každý žák v každé vyučovací hodině naučil něčemu pro něj hodnotnému? To není jednoduché – pro průběžné vyhodnocování výuky na učení každého žáka potřebujeme důkazy o učení, ty musíme umět analyzovat/diagnostikovat a na jejich základě činit podložená rozhodnutí o dalším postupu.

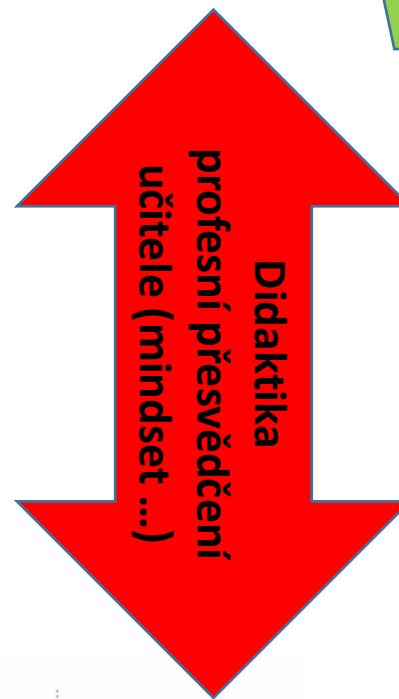
Jaké jsou naše vzdělávací cíle? Koncept T-shape

Gramotnost – schopnost naučené využít v praxi

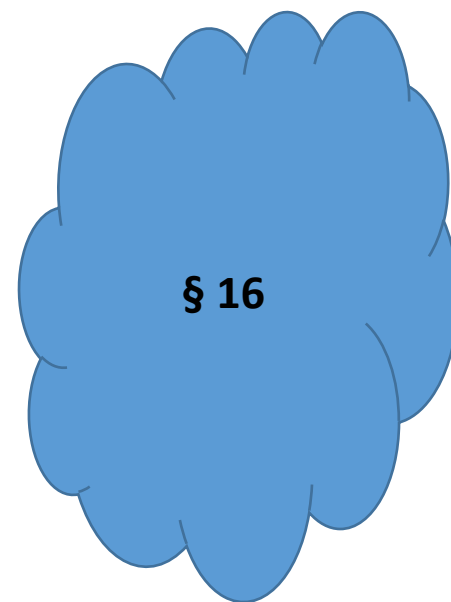
Nadoborové (klíčové) kompetence

Znalosti jednotlivých
vzdělávacích
oblastí/oborů

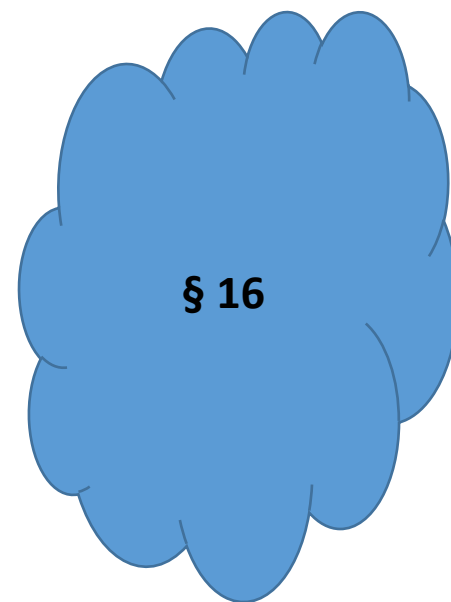
Jak si věří čeští učitelé?

TALIS 2013	CR %	TALIS %
Umíte dodat žákům důvěru v to, že mohou ve škole dosahovat dobrých výsledků?	50	86
Umíte pomoci žákům v tom, aby si cenili učení?	49	81
Umíte motivovat žáky, kteří jeví malý zájem o učení?	30	70

Profesní přesvědčení a z něj vyplývající potřeby učitelů – nejen projektový oříšek?

Vybrané potřeby učitelů v oblasti profesního vzdělávání (Zdroj dat: Mezinárodní zpráva TALIS 2013)	CR %	TALIS avg. %
Výuka žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	23.8	31.7
Přístupy k individualizovanému učení	23.2	40.7
Výuka v multikulturním či vícejazyčném prostředí	11.4	16.4

Územní dimenze a OP VVV

Prioritní osa 1 – Strategie inteligentní specializace a její krajské přílohy

- Specifický cíl 2 – využití integrovaných nástrojů – Integrované teritoriální investice (ITI)

Prioritní osa 2

- Strategie jednotlivých vysokých škol

Prioritní osa 3

- Krajské a místní plány rozvoje vzdělávání
- Koordinovaný přístup k sociálně vyloučeným lokalitám

Krajské a místní akční plány rozvoje vzdělávání – nástroj naplňování strategických dokumentů MŠMT a územní dimenze

Úkolem je :

1) **Naplnění územní dimenze v OP VVV** a realizace aktivit, které budou základem pro naplňování Specifických doporučení Rady EU pro ČR v těchto oblastech:

- Zkvalitnění řízení ve vzdělávání
- Zvýšení kvality vzdělávání
- Dlouhodobé plánování jako hlavní prvek řízení škol

2) Naplnění koordinačních mechanismů ukotvených v Dohodě o partnerství. V oblasti regionálního školství musí být velká část intervencí zajištěna prostřednictvím sběru a vyhodnocení specifických potřeb na regionální a místní úrovni.

Krajské a místní akční plány rozvoje vzdělávání – nástroj naplňování strategických dokumentů MŠMT a územní dimenze

Cílem je zlepšit kvalitu vzdělávání ve školách tím, že bude podpořena spolupráce zřizovatelů, škol a ostatních aktérů ve vzdělávání.

Společné plánování a sdílení aktivit v území přispěje k naplnění:

- **Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR**
- Zlepší kvalitu vzdělávání ve školách
- Zlepší spolupráci formálního a neformálního vzdělávání a ostatních služeb v místě pro rozvoj potenciálu každého žáka

Kontext strategických dokumentů a akčních plánů

Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2020

Dlouhodobý záměr rozvoje vzdělávací soustavy kraje

Krajský akční plán (KAP)

Místní akční plán (MAP)

Strategický plán sociálního začleňování

Přínosy akčních plánů rozvoje vzdělávání

- Vytvoření dlouhodobého plánu rozvoje vzdělávání s ohledem na vzdělávací potřeby každého žáka -> **přístup ke kvalitnímu vzdělávání pro každé dítě a žáka (na úrovni jednotlivých škol)**
- Nastavení spravedlnosti ve vzdělávání s cílem rozvíjet potenciál každého dítěte, žáka a studenta
- Aktivní zapojení zřizovatelů do rozvoje vzdělávací soustavy
- Spolupráce na základě vytvořené platformy (partnerství) aktérů podílejících se na vzdělávání dětí a žáků – samospráva – škola – NNO

Rozvoj **funkčního partnerství** v území, která umožní/usnadní realizaci dalších **náročných intervencí** v území (inkluze, podpora marginalizovaných skupin, kvalita vzdělávání, spolupráce škol a trhu práce).

Přínosy akčních plánů rozvoje vzdělávání

MAP/KAP – významný podklad pro vyhlašování výzev OP VVV

- pro plánovanou spolupráci v území (místní sítě a partnerství)
- pro plošnou podporu vzdělávání v potřebných tématech
- významný podklad pro zpracování šablon pro školy „šitých na míru“

MAP/KAP – významný podklad pro vyhlašování výzev IROP/OP Praha – pól růstu

- koordinace investičních akcí a podpora koncentrace a řízení efektivního využití investic v území. V OP PPR i IROP je v oblasti základního školství soulad s akčními plány rozvoje vzdělávání specifickým kritériem přijatelnosti.

Koordinovaný přístup v sociálně vyloučených lokalitách

Koordinované intervence ze tří operačních programů – OP VVV, Operační program Zaměstnanost a Integrovaný regionální operační program – komplexní řešení sociálního vyloučení v místě s podporou Agentury pro sociální začleňování – Strategický plán sociálního začleňování.

Agentura pro sociální začleňování bude v oblasti vzdělávání rozvíjet akční plány vzdělávání směrem k inkluzivnímu vzdělávání a vytváření dohod zřizovatelů a ředitelů škol o posilování inkluzivity jednotlivých škol.